

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL TIMIȘOARA
SECȚIA PENALĂ

DOSAR NR. 9349/325/2016

cod operator 2711

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 27 ianuarie 2017

Completul compus din:

PREȘEDINTE:

JUDECĂTOR:

GREFIER:

Ministerul Public este reprezentat de procuror din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara.

Pe rol se află judecarea apelului formulat de PARCHETUL DE PE LÂNGĂ JUDECĂTORIA DETA împotriva sentinței penale nr. 341 din 24.10.2016, pronunțată de Judecătoria Deta în dosarul nr. 9349/325/2016.

Prezența părților, mersul dezbatelor și concluziile părților și ale procurorului au fost consemnate în încheierea de ședință de la termenul de judecată din 25.01.2017, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, instanța stabilind termen pentru deliberarea și pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Deta prin memoriul de apel depus la dosar, pentru astăzi, 27.01.2017, când a hotărât următoarele:

CURTEA

Constată admisibilitatea sesizării potrivit art. 475 C. pr. pen., având în vedere următoarele:

Curtea de Apel Timișoara este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță potrivit art. 408 și urm. C. pr. pen.

Chestiunea de drept are caracter de noutate, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție nu a mai statuat asupra acesteia printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

De lămurirea prezentei chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, chestiunea de drept vizând tipicitatea infracțiunilor obiect al judecății prev. de art. 334 alin. 1 și art. 335 alin. 1 C.pen.

Obiectul cauzei

Prin sentința penală nr. 341 din 24 octombrie 2016 pronunțată de Judecătoria Deta în dosar nr. 9349/325/2016 s-a dispus, printre altele, achitarea inculpatului, în baza art. 396 alin. 5 C. pr. pen. rap. la art. 16 lit. b C. pr. pen., pentru săvârșirea infracțiunilor de „Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat” și „Conducerea unui vehicul fără permis de conducere” prevăzute de art. 334 alineat 1 și art. 335 alineat 1 Cod penal.

În fapt s-a reținut că în data de 13.05.2015, în jurul orelor 18⁰⁰, inculpatul a condus tractorul cu seria cu numerele de înmatriculare radiat de drept din circulație, tractând o remorcă tip cisternă pe care nu avea aplicate numere de înmatriculare sau

înregistrare pe drumurile publice din comune și fără a poseda permis de conducere pentru vreo categorie.

În drept s-a reținut că **faptele inculpatului de a conduce tractorul fără a poseda permis de conducere și fără ca acesta să fie înmatriculat nu sunt prevăzute de legea penală.**

Potrivit art. 334 alin. 1 Cod penal, „Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice **a unui autovehicul sau a unui tramvai** neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, se pedepsește”.

Potrivit art. 335 alin. 1 Cod penal, „Conducerea pe drumurile publice **a unui autovehicul ori a unui tramvai** de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește”.

În O.U.G. nr. 195/2002, astfel cum a fost modificată prin O.G. nr. 21/2014, la art. 6 pct. 6 și pct. 30 sunt definite autovehiculul și tractorul agricol sau forestier.

Astfel, se prevede că autovehicul este orice vehicul echipat cu motor de propulsie, utilizat în mod obișnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor. **Vehiculele care se deplasează pe șine, denumite tramvaie precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule.** Tractor agricol sau forestier este orice vehicul cu motor care circulă pe roți sau pe șenile.....

În reglementarea anterioară modificării aduse prin O.G. nr. 21/2014, O.U.G. nr. 195/2002 reglementa separat noțiunea de autovehicul, tractor și tractor rutier. În nota de fundamentare a O.G. nr. 21/2014 s-a arătat că tractoarele rutiere sunt considerate autovehicule în O.U.G. nr. 195/2002 în cadrul mai multor articole definirea termenelor făcându-se potrivit Directivei 206/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006. În acest act european sunt definite aceste vehicule ca fiind două categorii separate și ca urmare tractoarele agricole sau forestiere sunt excluse din categoria autovehiculelor.

Faptul că definiția tractorului prezintă o valență extinsă față de textul indicat prin directiva sus menționată precum și faptul că definiția tractorului agricol sau forestier nu este în mod adecvat expusă s-a arătat că **se impune revizuirea modului de transpunere a acestor termeni pentru a asigura claritate și coerență în vederea atingerii scopului prevăzut de Directiva 206/126/CE.**

Ca atare, s-au modificat categoriile de la „autovehicul”, „tractor” și „tractor rutier” la „autovehicul” și „tractor agricol sau forestier”.

În speța de față tractorul condus de către inculpat nu se încadrează în categoria autovehiculelor ci în categoria tractoarelor agricole și forestiere. Legiuitorul la elaborarea Codului penal nu a înțeles să sancționeze și conducerea pe drum public a unui tractor neînmatriculat și fără a poseda permis de conducere. Atunci când a înțeles să sancționeze conducerea oricărui fel de vehicul în anumite circumstanțe a folosit sintagma „conducerea pe drumurile publice a unui vehicul”, așa cum se prevede la art. 335 alin. 2, art. 336 alin. 1, art. 337 alin. 1.

În același sens s-a arătat că în reglementarea contravențiilor în OUG nr. 195/2002 cu modificarea ulterioară, atunci când legiuitorul a vrut să sancționeze și fapte legate de conducerea unui tractor agricol sau forestier a făcut-o în mod expres arătând spre exemplu la art. 100 alin. 1 pct. 6, pct. 7, art. 101 alin. 1 pct. 1 cum că se sancționează constituind contravenție „conducerea unui autovehicul și tractor agricol sau forestier”. Alteori, când nu a înțeles să sancționeze și fapta conducătorului unui tractor s-a folosit sintagma „conducerea unui autovehicul” spre exemplu la art. 99 alin. 1 pct. 1, pct. 17. În fine, atunci când a dorit să sancționeze fapta conducătorului oricărui vehicul s-a folosit sintagma „conducerea pe drumurile publice a vehiculelor” spre exemplu la art. 99 pct. 7, pct. 16, pct. 17, pct. 18 ori art. 101 pct. 3 și 17, etc.

Așadar, neincluzând în conținutul art. 334 alin. 1 și respectiv 335 alin. 1 sintagma „tractor” ori „tractor agricol sau forestier” rezultă că legiuitorul nu a înțeles să sancționeze această faptă.

În situația în care s-ar interpreta legea în sensul că se subînțelege că tractorul condus de inculpat s-ar încadra în conținutul acelor infracțiuni sau asimilându-l categoriei „autovehicul” contrar dispozițiilor exprese ale excluderii din art. 6 pct. 6 teza finală din OUG nr. 195/2002 rep., instanța ar adăuga la lege atribut care conform art. 61 alin. 1 din Constituția României revine Parlamentului ca unică autoritate legiuitoare cu consecința încălcării principiului separației și echilibrului puterilor legislative, executive și judecătorească consacrat în art. 1 alin. 4 din Constituție.

Împotriva acestei soluții a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Lugoj, criticând soluția de achitare în baza art. 16 lit. b C. pr. pen. și susținând în esență că față de finalitatea dispozițiilor O.U.G. 195/2002, se poate constata că tractorul agricol sau forestier are ca funcție principală utilizarea sa în cadrul exploatărilor agricole sau forestiere, iar ca funcție secundară acesta servește la transportul pe drum al persoanelor sau mărfurilor ori la tractarea vehiculelor utilizate pentru transport. Este adevărat că nu este considerat autovehicul tractorul folosit în aceste condiții, respectiv în exploatările agricole sau forestiere ori la transportul pe drum, în sensul de cale de acces care nu este supusă regimului circulației, pentru că nu este un drum public. Pentru a se deplasa, însă, pe drumul public, tractorul trebuie condus de o persoană care deține permis de conducere și, totodată, tractorul trebuie să fie înregistrat; practic, prin folosirea sa pe un drum public, tractorul își pierde calitatea de a nu fi considerat autovehicul, acesta devenind asimilat autovehiculelor.

Cu privire la această interpretare s-a invocat utilitatea formulării unei sesizări a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

Punctele de vedere ale procurorului și inculpatului asupra chestiunii de drept sesizate:

Reprezentantul Ministerului Public a arătat că se impune sesizarea ICCJ, în opinia sa, soluția în cauză depinde de interpretarea art. 334 alineat 1 și art. 335 alineat 1 Cod penal, respectiv în ce măsură tractorul agricol sau forestier condus pe drumurile publice devine asimilat autovehiculului, iar conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînregistrat potrivit legii sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere realizează latura obiectivă a infracțiunilor prev. de art. 334 alin. 1 C.pen., respectiv art. 335 alin. 1 C.pen., motiv pentru care solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea problemei de drept puse în discuție.

Inculpatul legal citat nu a fost prezent pentru a exprima un punct de vedere.

Chestiunea de drept vizează interpretarea disp. art. 334 alin. 1 și art. 335 alin. 1 Cod penal, respectiv în ce măsură tractorul agricol sau forestier condus pe drumurile publice devine asimilat autovehiculului, iar conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînregistrat, potrivit legii, sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere întrunește condițiile de tipicitate a infracțiunilor prev. de art. 334 alin. 1 C.pen., respectiv art. 335 alin. 1 C.pen.

Punctul de vedere al completului de judecată.

Instanța constată că art. 6 pct. 6 și pct. 30 din O.U.G. nr. 195/2002, privind circulația pe drumurile publice, a fost modificat prin O.G. nr. 21/2014 (prin care se transpune Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006), modificare în urma căreia, *tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule.*

Art. 334 alin. 1 și art. 335 alin. 1 C.pen. incriminează punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere,

deși ambele articole folosesc în *denumirea marginală* noțiunea de *vehicul* și nu pe cea de *autovehicul*: „Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui **vehicul** neînmatriculat”, respectiv „Conducerea unui **vehicul** fără permis de conducere”.

Pornind de la cele învederate prin apelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Deta, în privința asimilării tractorului agricol sau forestier unui autovehicul în situația în care acesta este condus pe drumurile publice, anumite aspecte ridică semne de întrebare:

Astfel, deși în urma redefinirii termenilor prin O.G. nr. 21/2014 *tractoarele agricole sau forestiere* nu mai sunt considerate *autovehicule*, justificând astfel concluzia că această categorie de vehicule este scoasă din sfera de incriminare a art. 335 alin. 1 C.pen., dispozițiile O.U.G. nr.195/2002, prevăd și în urma modificării prin O.G. nr. 21/2014 *obligativitatea deținerii unui permis* corespunzător pentru conducerea *tractoarelor agricole sau forestiere*.

Art. 20 alin. 1 din O.U.G. nr. 195/2002, cum a fost modificat prin O.G. nr. 21/2014, prevede că „pentru a conduce pe drumurile publice autovehicule, tramvaie ori *tractoare agricole sau forestiere*, conducătorii acestora trebuie să posede permis de conducere corespunzător”, iar art. 23 din același act normativ prevede că „dreptul de a conduce un autovehicul, *tractor agricol sau forestier* ori tramvai pe drumurile publice îl are numai persoana care posedă permis de conducere valabil, corespunzător categoriei din care face parte vehiculul respectiv, sau dovada înlocuitoare a acestuia cu drept de circulație.”

De asemenea, în Anexa 1 a O.U.G. nr. 195/2002, cum a fost modificată prin O.G. nr. 21/2014, printre categoriile de vehicule pentru care se eliberează permisul de conducere, prevăzute la art. 20 alin. (2), se regăsește în continuare la lit. p) *categoria Tr: tractoare agricole sau forestiere*, iar art. 24¹ alin. 2 și 2¹ din același act normativ instituie cazurile specifice în care permisele eliberate pentru alte categorii (B, BE, C sau CE) sunt valabile și pentru categoria *Tr*.

În continuare, se observă că art. 335 alin. 2 C.pen., incriminează conducerea pe drumurile publice a unui *vehicul* pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei *permis de conducere este necorespunzător categoriei sau subcategoriei* din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule în România.

În consecință, deși art. 335 C.pen. la alin. 1, folosește noțiunea de *autovehicul*, pentru incriminarea conducerii pe drumurile publice fără permis de conducere, la alin. 2 folosește noțiunea de *vehicul*, incriminând conducerea pe drumurile publice a unui *vehicul* cu permis *necorespunzător categoriei sau nevalabil* sau cu dreptul de a conduce *autovehicule* în România suspendat.

Prin urmare, aparent nu este incriminată conducerea pe drumurile publice a unui tractor de către o persoană care nu posedă permis de conducere pentru nicio categorie, în schimb este incriminată o faptă mai puțin gravă, respectiv conducerea pe drumurile publice a unui tractor de către o persoană cu permis nevalabil pentru categoria *Tr* (cu referire la art. 24¹ alin 2 și 2¹ din O.U.G. nr.195/2002) sau al cărei permis i-a fost retras sau anulat.

O asemenea concluzie, bazată doar pe folosirea diferită a noțiunilor de *vehicul* și *autovehicul*, nu și pe categoria de drum pe care respectivul vehicul este folosit, nu pare însă a fi susținută de chiar definiția *tractorului agricol sau forestier*, definiție care are ca și criteriu central funcția acestui vehicul **de a fi utilizat în exploatarea agricolă ori forestieră**.

Astfel, conform art. 6 pct. 30 din O.U.G. nr.195/2002, cum a fost modificat prin O.G. nr. 21/2014, reprezintă *tractor agricol sau forestier* orice vehicul cu motor, care circulă pe roți sau pe șenile, având cel puțin două axe, a cărui *principală funcție* constă în puterea sa de tracțiune, conceput în special pentru a trage, a împinge, a transporta ori a acționa anumite echipamente, utilaje sau remorci **utilizate în exploatarea agricolă ori forestieră și a cărui utilizare pentru transportul pe drum al persoanelor sau al mărfurilor ori pentru tractarea,**

pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau al mărfurilor nu este decât o funcție secundară.

La art. 6 pct. 6 din același act normativ este definit *autovehiculul* ca - orice vehicul echipat cu motor de propulsie, utilizat în mod obișnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor. Vehiculele care se deplasează pe șine, denumite tramvaie, precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule. Troleibuzele sunt considerate autovehicule.

Se observă astfel că diferența esențială între *autovehicul* și *tractor agricol sau forestier* o reprezintă funcția de transport al persoanelor sau mărfurilor pe drum, funcție pe care tractorul agricol sau forestier nu o are decât în mod secundar.

Or, în situația în care un asemenea tractor agricol sau forestier nu este utilizat conform funcției sale principale, în exploatarea agricolă ori forestieră, ci conform funcției sale secundare respectiv, pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum, în momentul în care este condus pe drumurile publice, se pune problema dacă acesta nu devine asimilat cu un autovehicul. Aceasta întrucât, fiind folosit cu funcția specifică autovehiculului, dispare diferența esențială care justifică exceptarea tractorului agricol și forestier din categoria autovehiculelor.

Prin urmare, constatând admisibilitatea procedurii conform art. 475 C. pr. pen., în baza art. 476 alin. 1 rap. la art. 475 C. pr. pen., sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei chestiuni de drept privind interpretarea disp. art. 334 alin. 1 și art. 335 alin. 1 Cod penal, respectiv în ce măsură *tractorul agricol sau forestier condus pe drumurile publice devine asimilat autovehiculului, iar conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînregistrat, potrivit legii, sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere* întrunește condițiile de tipicitate a infracțiunilor prev. de art. 334 alin. 1 C.pen., respectiv art. 335 alin. 1 C.pen.

DISPUNE

În baza art. 476 alin. 1 rap. la art. 475 C. pr. pen., sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei chestiuni de drept privind interpretarea disp. art. 334 alin. 1 și art. 335 alin. 1 Cod penal, respectiv în ce măsură *tractorul agricol sau forestier condus pe drumurile publice devine asimilat autovehiculului, iar conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînregistrat, potrivit legii, sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere* întrunește condițiile de tipicitate a infracțiunilor prev. de art. 334 alin. 1 C.pen., respectiv art. 335 alin. 1 C.pen.

În temeiul art. 426 alin. 2 C.pen. suspendă soluționarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 27.01.2017.

PREȘEDINTE,

.....

JUDECĂTOR,

.....

GREFIER,

.....